

ПЕШТАНСКО-БУДИМСКІЙ

СКОРОТЕЧА.

(Соунгієг.)

ПЕШТА.

Четвртакъ

30. Марта 1844

Год. III.

ПОЗДРАВЪ
Православномъ Народу Србскомъ
на
ВОСКРЕСЕНІЕ ХРИСТОВО.

Сей день, южне сотвори Господь,
Возрадуемъ ся и возвеселимъ ся воны!

Глед! Земля стрепи, камень разнада се
Одъ гроба тамна, — у комъ Избавитель
Рода борави санакъ сртный; —
Ал' нымъ се положе камень вѣри!

У инломъ блеску Зора намъ заплави,
Премилый вѣстникъ Спасенія людска —
И гони таму суетрія! —
Съ высине небесне гласъ се оре:

„Востани Сыне!“ „Тако да погибнутъ
„Грешница отъ Божія лица, — праведнцы
Да возвеселять ся.“ Чуйте!
Сво намъ судбине людскогъ Рода!

У божественомъ устае тріумфу,
Првенацъ Божій — вѣрни Хранительни
— Свой храненій Родъ одъ бѣде —
Народа кланю Спасителю!

Радуй се! ликуй! Човечество свѣта,
Засія Сунце вѣковѣчне среће; —
Спасеніе Народа цѣль е
Нѣгова Живота земногъ была!

Христосъ воскресе! Човечства Слава,
Спаситель Рода! — Христосъ намъ воскресе
Пастиръ вѣрный стада, водећій
Блаженства извору, вѣчной слави.

Разпаде съ каменъ злобе и зависти!
Ограну Сунце правде божествене;
И двери отвараю съ райске
Разума! Просвете! Среће наше!

Прославленъ буди, мудрый Учителю!
О Спасителю нашъ, прославленъ буди!
Ко словомъ мудрости дивне
Изводишъ бѣдно изъ Таме людство!

Ал' Ты ахъ! грозномъ горке сирти чашомъ
Печатишъ слово Истине; — Апостате
Кое о неће рушитъ рука,
Докле въ наебу ярка сунца;

А вѣрногъ стада твога гласъ оре се,
„Христосъ воскресе!“ Одъ цара до црва
Са громкимъ Одзывои веселя,
„вонстину воскресе Іисусъ
Христосъ!“

М. Р.

ЦРНОГОРЦЫ.

Історіческа повѣсть изъ найновіегъ времена
(Чески отъ Прокопа Хохолушека.)
(продуженіе.)

Владыка се онда у Умачу налазио; та-
ко се и Евримъ са својомъ вѣрномъ голу-

бицомъ упути пре, него што ће дворъ свой посѣтити. Тако је је годъ на путу сретао, дивio имъ се; момци су завидили Јврему, а Заиди лепе Црногорске девойке; шта више, и сами сребровласни старцы пофальвали су Јврема, што је тјко храбро изъ душманскe куће заручницу отео, као што се правомъ Церногорцу пристои, — једине майке тайно карале су юнака, што је туђу девойку предпоставio домаћој, и будући је свакиј желјанъ био знати, шта ће томе Владыка рећи, улазаше Јвремъ съ великомъ пратњомъ у Умачь.

„Светый Владыко!“ — проговори Јвремъ ступивши са любезницомъ својомъ предъ Владыку, и поклони му се учтиво али поносно, — „отишао самъ у непріятелјву кућу по жену, ево је! Она жели новы юнака магти быти, да не бы Церна-Гора Турчину у шаке дошла.“

„Шта велишъ, Јвреме?“ рече му Владыка, — „та ова девойка и сама је Туркиња!“ —

„Она вѣруе Бога Отца, Јисуса Христова, св. Духа и пресвету Богородицу“ — изјави се Јвремъ — „Свештеникъ покреши је и научи је, како треба крститисе; — па шта ћешъ више?“

„Реџи девойко“ — Владыка рече окрнувши се къ Заиди — „је! истина, да ты желишъ Православна Христянка быти?“

„Шта Вашъ Фарисъ^{*)} вѣруе, то вѣруемъ и я.“ зашапта Заида.

„Хмъ — то је све добро“ — рече Владыка мало замышљено; аље у јданъ ма окрене се къ Јврему съ овимъ питањимъ; „зашто си наше девойке презрео, и жену тражију кодъ душмана?“

„Светый Владыко!“ отговори ватрено Јвремъ — „врло ми се неправо чинило, да опаки Мостарскій Везиръ ову красоту притежава, — разсуди само!“ На то дигну Заиди покривало съ лица, и она, будући су је илоги гледали, заруменисе као пурпуръ отъ благосклонноћи стыда. „Суди садъ, нала-

зил се на земљи миле, лепше и красније што отъ Ахметове кћери?“

Момци су отъ удивленiја ускликнули, а старци фалили лепоту Заидину, коя сузама обливено лице у Јевремова нѣдра сакрије.

„Право имашъ Јевреме, добро си урадио.“ веле другови нѣгови — „Светый Владыко! испуни му жељо;“ выкали су на свога Государа, кои је, бринућисе о Благу свои Поданика као правый отацъ, са страхомъ некимъ разсуждавао о жалостнимъ слѣдствијама сбогъ отете ове девойке. Но Владыка погледнувши на Народъ, знаюћи ћудъ нѣгову увиди да му попустити мора. Дакле нје смео противитисе захтеваню Народа свогъ

„Све је добро, любезни мои“ — рече Народу поклонивши му се — „и а тако мыслимъ као Вы; само нек' ми Јевремъ на једно питање отговори.“

„Добро!“ повыкаше сви једногласно весело плескаюћи му — „питай Господару — нека Јевремъ отговори!“

„Еси л' Јевреме ту целу стварь добро пропрешетао“ — пыта Владыка заручника — „еси л' промыслјо, да ће се Мостарскій Везиръ збогъ отете му заручнице Црной Гори осветити? Есу ли дужни земљаци твои подносити јаде тебе ради?“

„Ей Господару — рече Јевремъ гордељиво, — сви за једнога и јданъ за све, тако су увекъ мыслили Црногорцы. Нека дођу Турци, ако имъ је воля — мы ћемо је све до једнога потући, пљенићемо је, а наша ће младежъ имати веселу једну забаву. Је тако, браћо?“ запита Јевремъ обративши се скupштини.

„Тако је, тако!“ ускликнули су млади Црногорци „и тако намъ је дуго време, треба да мало поиграмо!“

„Тако дакле нек' буде!“ рече решително Владыка као преморанъ, — „Заидо, Ахметово дете: ты си отсадъ слободна кћи Црне Горе!“ Сатимъ је преда нестрпљивомъ Јеврему подъ заштитомъ целогъ Народа.

„Да красанъ ти је Јевремъ момакъ, рекоше старци — „и наша деца су баш прави Црногорци“ — говоре једни — „баш

^{*)} Фарисъ — јунакъ, Ахилъ Турекија.

такви као што смо и мы у младости были," — примѣте други.

Садъ момци обколо Еврема, а девойке Заиду: — Свештеникъ є покрсти, а она се прекрсти. Евремъ се упути кући, и стаде сватбу приуготовляти; а Владыка размышиявати, како ће се Турцыма одолѣти моћи, јеръ добро є онъ знао, да они дуго изостати нећеду.

„Помозь Богъ!“ Иванъ Станковъ братъ поздравля Еврема, кадъ є ступіо после Евремове сватбе на прагъ нѣгове собе.

„Богъ ти помого!“ отговори Евремъ сеђени до Заиде, и пође госту наусуретъ.

„Ступи унутра Иване, и ручай са мномъ, моя ћете жена дворити!“ рече Евремъ далъ.

Но Иванъ се нје ни помако съ прага, и као да є пречу речи Евремове запыта га: „Евреме, где є мой братъ?“

Евремъ се тргне: „на Граховской стѣни — отговори овай — онъ паде на праведномъ и честномъ мейдану.“

„А тко га є саранио?“ настави Иванъ.

Евремъ ућута, и къ земљи обори очи. Јеръ онъ є при својој любезници заборавio на прателя, и оставio га зверовима и итицама за раану.

Иванъ оде, безъ да є и једну речь више говорio. Стегнутимъ срцемъ гледи га Евремъ добро знаючи, шта значи Ивановъ поодъ, — а признаваючи и самъ, да є кривъ.

Сутра данъ разнео се гласъ, да су Станка мртва нашли и саранили. Еврему се већма разжали и само ѡ себе оштро кара.

Таки после погреба ступи Иваново момче у Евремовъ дворъ носећи једанъ свезанъ подъ пазуомъ.

„Мой Господаръ пыта,“ рече слободно Еврему, развјаючи мараму, у којој є био умотанъ пиштолъ и анцаръ, — „мой Господаръ пыта, да ли ти се ово оружје допада, — то є — вели — Станково завѣщтање.“

„Види ћу, вали л' што“ — отговори Евремъ намрштенымъ лицемъ — „морамъ га огледати!“

„Добро!“ рече момче, пакъ замота опетъ пиштолъ и анцаръ у мараму и вратисе кући

„Еврему крвна освета предстои!“ преповедао јошть тай дань комшије — „Іваново момче было є тамо са наслѣдјемъ!“

Евремъ тай ма узнемирише. и почeo є яко стрепити миље нѣгове Заиде ради: даню, ноћю мысао га та морила, да ће морати свою Заиду, коя га тако искрено люби, већ у почетку сладкога на овомъ лепомъ свету живота, младу удову безъ сваке утѣхе и радости у странномъ Царству сачу оставити, и каяосе яко, што є тако дивну лепоту изъ отчины нѣдара изтргнуо. — При найманѣмъ једва примѣтителномъ на врати шуму плашиосе и латио оружјя; Више дана не изала заше изъ куће, јеръ є видио, да Иванъ оружанъ често му дворъ обилази.

Отъ тогъ времена живио є Евремъ не престанно у грозничавој ватри — трудећи се предъ Заидомъ свакојако затаити узрокъ поступка свогъ, да є не бы пре времена у великиј страхъ приводио но отъ жене спрамъ мужа свогъ чисте любови нје се могла нѣгова туга и печаль утасити; Она є ћутала зато опегъ, знаючи, да ће га свако пытанѣ нѣно већма јошть оскорбиги. . .

„Врагъ є стајао на прагу Црне — Гора, я самъ то осећала!“ — уздану Заиду, кадъ є годъ погледала на Еврема, кој є очевидно гинуо; и та совѣсть бы га сасвимъ скрушила, да се нје изненада све другчие променуло.

Везиръ Мостарскij искао є отъ Владыке, да се казне Граховски Мейданџије: но Владыка памети достойно му отговори: „Готовъ самъ казнити кривце, ако се Турска обвеже, да ће и она све оне казнити, кој су настъ ма када увредили или оплѣнили.“

Тымъ се опетъ наново започне ратъ међу Турцима и Црногорцима.

„Знашъ ли,“ приповеда услужна комшиница Заиди, „да се Црна — Гора съ Турцима тебе ради заратила? Ахметъ є, кадъ си ты бежала, на Граковомъ полу ногину, а Везиръ закаже ратъ Црногорцима.“

„Алла, Јисусе! Мой отацъ!“ повыкне

Заида, и као безумна полети мужу. „Тко ми је отца убио?“ запита она, хватећи Еврема грчевито.

„Станко!“ отговори Еврим тавнимъ гласомъ. —

„А ты?“ запита га крозъ плаче нешто асније.

„Ј, я чекамъ крвну освету; јръ ни самъ Станка саранио.“ — Заида више нје чула, — узъ Еврема се препадне, после дугогъ времена дође опетъ къ себи.

„Мой отацъ!“ то су прве и једне биле речи нђне, — више, за изразити болъ срца свогъ, нје могла наћи: него загрливши Еврема тихо је плакала. Ова потайна жалост виђаласе на нђномъ лицу, и сисала јој снагу живота.

(продужити ће се.)

НАПОЛЕОНЪ И АДМИРАЛЪ БРЫКСЪ

(продужене.)

— „Мой Господине,“ — возрази Наполеонъ, кога тихость Адмиралова чинаше се да све више и више побунује — „ја самъ Вама заповѣсть издао био; јоштъ јданпутъ, зашто је нисте испунили?“

— „Ваше Величество, я ни самъ хтѣо, да се мени погибелъ Морнара и храбры ваши војника чрезъ цѣо животъ мой пребацују.“

— „Мой Господине“ — продужи Наполеонъ, кога хладне ове Брыкове речи све већма у лютость приводяеху, ногомъ о земљу удараюћи — „слѣдства мои заповѣстій само мене се тычу; јоштъ јданпутъ, послушайте, послађни путъ ево Вамъ заповѣдамъ.“ —

— „Ваше Величество, я послушати нећу,“

— „Господине Мой!“ — муцаюћи и съ дрктајућимъ устнама проговори Наполеонъ — „Вы сте ... јданъ... безсрамный човекъ“

При овимъ речма приступи Царъ Адмиралу ближе претећи му съ канџијомъ, коју је јоштъ у рукама имао. Брыксъ отступи

два корака натрагъ, савъ побледи и прехвативши рукомъ за шпаду отговори му:

— „Ј се надамъ, да Ваше Величество нежели нити мене нити себе изругавати!“

Премда је Брыксъ слабогъ тѣлесногъ состава и врло маленъ био, то се ипакъ чинио онъ при изговору овы свои речіје голјатомъ быти. Сви околостојећи чисто се отъ страха укоче. Царъ немычућисе, свою руку, као да су је грчеви хватали, натрагъ повуче, и баџи свой погледъ на Адмирала, који при свомъ отличномъ стояњу заостане. Свакіј је умыслу, да је Брыксъ пропао. Найпослѣ баџи Наполеонъ своју канџију далеко одъ себе. А Брыксъ опетъ свою мишцу у прећашње природно станаје ставивши само ћутећи и гледећи очекиваше голгловъ решење ужасне ове сцене.

— „Господинъ Контре-Адмиралъ Магоне,“ — рекне Царъ хладно — „Вы ћете овай часъ настојти, да се све учини, што самъ и одјутро заповѣдјо био. „А што се Васъ тыче“ — Господине мой,“ — настави речъ, јданъ коракъ Адмиралу приступивши — „Вы ћете јоштъ данај оставити Булонѣ. За двадесетъ и четири часа знаћете, шта ћу за Васъ наредити.“

Кадъ се потомъ Царъ мало поудали, нѣки Генерали, између који и Контре-Адмиралъ Магоне, притискиваеху Брыкса за руку, коју имъ је овай при полазку своме пружао, руку јућисе съ њима. Ово и Наполеонъ смотри, но онъ се учини као да нје ни примѣтio. — Овай славни Адмиралъ у Паризу друге године преселисе во вѣчность. Онъ својој удовици и својој дѣци никаково имаје неостави, развѣ споменъ красни и похвале достойни свои заслуга, и јданъ найблагороднији Характеръ, съ којимъ се заиста Французскиј Морнаръ подичити може.

Међутимъ се нареди, те флотту, коју Царъ захтѣваше, изъ пристаништа на морѣ отисну; али текъ што су се перва уређивана започела, то се морѣ страховитымъ укаже. Небо црни густи облаци закрьле, мунѣ непрекидно сѣваеху, и гласъ громова чинаше се да непрестано тутњи и на све

стране разлежућисе грми: Садъ напрасно дуне який вѣтаръ, и онай часъ нѣколько лінія разбіе. Укратко, све, што є пре нѣкоми-ко часова Адміралъ предвидећи прорицао, садъ се дѣйствително догоди. Најужаснія олуја баџаше превозе садъ тамо садъ овамо, тако, да се посумњати морало о и бавленію воинствъ. Крозъ прозоръ изъ свогъ шатора све є ово Наполеонъ гледао; кадъ є онъ крикъ Морнара, кои су у помоћь выкали, чуо, отма узме свой шеширъ, безъ да што годъ рекне, похіти на полѣ, и брзо оде на брегъ моря. Овдѣ нађе онъ забунѣну и стрепећу множину, коју є олуја на морске стѣне избацила. Царъ є брзы корацы там' овамо ишао, руке на прси прекрстіо; онъ ни съ кимъ не говораше. Нѣгови Чиновници, Генерали и една часть нѣгове Гарде, кои су се ту десили, само су трудили се, да га ћутећи испытаю; нико неусудисе нити ка-кову заповѣсть издати, нити себе као за примѣръ другима жертвовати; тако є велика, страшна и обшта забуна была. Напрасно садъ ясніе и тужніе пробіе до нын крикъ, кои се пре једногъ тренућа ока Наполеону чиніо, да га є само дочуо. Вишетопчіски шайка, кое су пуне быле Морнара и војника, вѣтаръ набаџи на јданъ прудъ, они сви борећисе съ бурاما почву плакати и выкати, да имъ се притече у помоћь; но нико се неободри.

— „Ово є страшно позориште!“ — рекне Наполеонъ у отчаяњу — „неможе се то тако лагко допустити, да толики храбри Херои погину. Гди су превози?“ — выкне; — „Брзо овамо јданъ превозъ, ни мало неоклевайте! Я самъ идемъ, да овымъ несретникомъ помогнемъ!“

Нико се непомакне. Ни јданъ несмѣде се отважити. Наполеонъ садъ разјлюти се о себите на Морске Чиновнике, кои јданъ другомъ шаптаху: „Морѣ се яко залюляло; оно се неможе утажити; и свакій бы безъ памети быо, кои бы се отважио люде избављати, кои ма већи помоћи неможе се. — Мы ћемо се сви подавити.“ . На ово рекне имъ Наполеонъ као изругателнимъ

гласомъ. „Ха! ха! Господо моя Морнари! Вы се, како ми се види, отъ мора страшите: Но на срећу што я имамъ и таковы людіј, кои се не даду отъ такове маленкости заплашити. Я хвала Богу, имамъ овдѣ мое Гренадире отъ Арколе и Маренжо!“ Потомъ се брзо окрене, яко мане рукомъ, и выкне: „Командантъ Гросъ! Наредите, нека перва Кумпанија вашегъ Баталіона овамо дође! Ови, Господо моя, ни су Морнари, ал' ћете видити, да се они отъ мора плашити нећею!“

При овымъ речма све се промене; сви се узбуње, сви се почну мыцати и сви за посломъ поврве. Са сви страна почне се трчати и тискати. Многе превозе у јданъ часъ дотерају и флотту начине. Докле се ово сбывало, дотле дивна јдана Кумпанија Гренадира изступи изъ Баталіона, и брзы корацы дојди, гордо и поносито стоећи чиняшесе као да само но мигъ свога Цара очекивају, пакъ да отма у превозе поускачу, инесретникомъ у помоћь притеку. Ову нјиву мысљь погоди Наполеонъ и выкне имъ: „Слѣдуйте мome примѣру, храбри мои Херои! и похитимо несретникомъ, кои се ено на разбіены превозы съ таласима боре, у помоћь, да ји отъ погибели спасемо!“

(конацъ слѣдув.)

УЧИНИ ОБЕШЕЊАКУ ДОБРО, ЧЕКАЈ ЗЛО.

У Неаполітанскомъ Кралѣству, у селу Каганзаро, кое се недалеко оль вароши Сквиллаце простире, буде јданъ човекъ, именемъ Валентіно Полігнато збогъ свои злочинѣња и убијања осуђенъ, да на вешалама душу свю испусти; кое се у ютренњимъ часовма и учини У вече истогъ дна, јданъ човекъ, кои се Луци Ризуто звао, и кои є прилично злата бројо, туда са коли случайнно и са четири добра Неаполітанска коня прође; овай погледавши обешаняка, на њега смилујесе, а богатъ будући, скине га съ вешала, обуче и стрпа га у кола; судећи, да ће му кодъ куће сандукъ дати правити.

и лепо га саранти. — Кадъ є Різуту у Магно Леоне, тако се звало место, одакле є онъ быо, стигао; добро се смркло бяше, зато уведе онъ конѣ у шталу, гди є и мртвогъ до сутрашнѣгъ дна оставio: кола пакъ была су му предъ шталомъ. У ютру рано, чимъ є зора заплавила, устане Луцій, оде у шталу, да види, како му ствари стою: ал' есть! кадъ уђе у шталу, ни коня, ни обешеняка ни кола нашао ніє. — Шта є dakle было? — Са вешала скинуть около полноћи одъ вруће у штали паре, будући да ніє быо на вешалама сасвимъ мањкао, къ себи дође. Кадъ є dakle къ себи дошао, и свуд' около себе погледао, незнавши где є, и како є овамо дошао, зачудисе. Не много после устане, види конѣ, кола, и друге за презанѣ потребне ствари; упрегне dakle два коня у кола, а друга два острагъ веже, и оде. Різуту се здраво уплашио быо, кадъ у штали ништа не нађе; напослѣдку є мыслјо, да є какавъ злочести духъ дошао, и све однео: но при свемъ томъ запытывао є онъ за свое ствари свудъ у окружнимъ селама, и єдва га сретно у селу Дон-Феліце нађе, заедно са своимъ украћенымъ стварма, Садъ овогъ обешеняка самъ Різуту къ вешалама однесе, па га болѣ са штраньгомъ за вратъ опаше, и обеси; но садъ є опетъ Різуту у общи судъ зватъ, и добывши пытанѣ: „Како га є смео самъ безъ суда обесити?“ — пакъ тако и нѣга после годину дана на истомъ месту обесе. Дакле кукаванъ Різуту и самъ є погинути морао.

(Н. Н. изъ Кенеза)

МНОГО ВЛАДАОЦА.

Еданъ Селякъ, именемъ Петаръ, у маломъ едномъ Княжеству живећи, имао є нѣшто мало Спанскої Класси плаћати, зато оде лично ко Князу и устмено замоли га, да бы му одобрio, да за четири недељ јошти платити не мора. Князъ радъ се быо осигурати, да ли є Петаръ таковогъ одобренія достояњъ, зато заиште стъ Спанске Столице о Петру свѣдоочбу; Спанска Столица за-

ште опетъ ову отъ Владѣнія, а Владѣніе отъ Окружногъ Капетана, Капетанъ отъ Срѣзскогъ Началника, а овай отъ мѣстногъ Судіје. Мѣстный Судіја нађе, да є Петаръ таковогъ одобренія достояњъ, зато напише свѣдоочбу, и предложи ю Срѣзскомъ Началнику, а овай Окружномъ Капетану, Капетанъ Владѣнію, Владѣніе Спанскої Столицы, а ова Князу, Нѣгова Свѣтлость изъ ове свѣдоочбе осигурасе о Петровой молби, зато садъ рѣши, да се Петру четири недељ темрна остави, пакъ да онда свой дугъ изплати, и ово рѣшеніе пошаљ Спанскої Столицы, Спанска Столица Владѣнію, ово Окружномъ Капетану, Капетанъ Срѣзскомъ Началнику, овай мѣстномъ Судіј, а Судіј Петру, кои ово одобреніе получивши, рекне: „Охо,“ та я садъ више то немотребуемъ; већ є и шестъ недеља прошло, — две јошти више, него што самъ я потребовао; я садъ имамъ новаца и ево да отма платимъ.“ Таки dakle узме новаца, оде, и св љи малый дугъ исплати.

ПОВѢСТНО.

Кадъ є Царъ Лудовікъ Благоговѣнnyй кога у Чинъ и Достоинство поставляо, имао є обычай овако му говорити: „Отъ да нась добро пази, шта радишъ! — Ты ни си Служитель Людій, но Божіи, и како годъ ты съ другима узпоступашъ, тако ће се исто и съ тобомъ поступати. Богъ не гледи на чинъ и достоинство наше; онъ є Богъ свакогъ човека безъ разлике, и само нась зато на достоинство пенѣ и воздвиже, да мы сиромаке прогивъ насиљника и богатираца бранимо, а не, да се съ ныовыми тежкимъ зноемъ и трудомъ богатимо. Ѓзgra Закона Христіанскогъ тако изыскуе; ёрбо є сиромака Царство небесно, и отъ ныи насиљницы и богатирцы мораю да прекуплюю. Та є наивећа и найсвѣтліја Божіја титула, за којомъ онъ особито ревнуе, да се Отцемъ удовица и сирочадій, и защитителемъ сиромака назове, и по томе морамо и мы о нашемъ владаню рачунъ дати.“

ВѢСТИ.

Съ Дунава, на Великій Четвертакъ. Данась Ны-
ова Експеленціа у Карловцы „Умовеніе“ держи-
ко по истечению пуны 50. година, а можда и юшть
више, ніе было. Чуємо топервъ сутра, како е ово
передко торжество испало; а вальда ћесе кон и Реп-
ферентъ наћи, те ће ово дѣйствіе преко Новина об-
народовать. Нашъ Отацъ Прота позванъ е тамо; Онъ
је намъ казати све по реду, како е было. Познато
вамъ е, да е наша Варошъ осироћена изгубивши сво-
га вреднога Грађаночачалника. Богъ му дао у Раю на-
селѣ, и обрадовао га нашимъ благословима, и вашомъ
Одомъ у Скоротечи. Право каже стара пословица:
„Богъ, кога милуе, онога и себи зове.“ —
Толико за садъ.

Изъ Сент-Андреја, отъ 21. Марта т. лѣта. Ю-
че у два сата после полдне изъ једногъ овдашнѣгъ бываш-
тала (Нѣмца) дома ватра е произишла. Онъ е тако на-
гло и силно, трскомъ будући покривенъ, горѣти за-
чео, да кадъ му не бы наши предобри дома налазећи-
се Граждані и Майстори брзо у помоћ притекли бы-
ли, не само што бы овдашня нашегъ Благочестія Св.
Архагела, иначе Пожаревачка зовома, и једва осамъ ко-
рачан отъ горећегъ дома отстојаћа Церква изгорѣла,
во' и цѣлый онай къ Будиму лежећи край вароши у
ира и пепео преобразіо бы се био. До мало часа сти-
гли су и последици наши по нѣивама радећи у помоћ,
и ту се садъ единодушно и живо радити зачело. Свя-
щенство, Варошкіи Поглавари и проча отмѣнија
лица (Honoratiore) предходећи примѣромъ равно про-
стомъ народу настојали су да прегрозно ово нещастіе
сатру, и Божіја в милость нїјово сложно и благо намѣ-
реніе благословила; ибо кромѣ истогъ дома, изъ когъ
е ватра изнешла, и у Церковной порти подигнутогъ на-
слона, кои до полакъ изгорѣвши свалѣњу буде, ништа
више изгорѣло ніе, премъ да е съверо-западный доста
прилично подувљивао вѣтаръ. — А будући да свако до-
бро дѣло, да му се сходна награда отда, заслужуе, то
занта могу казати, да приликомъ овогъ преопасногъ
и прегрозногъ случаја, овдашнѣгъ варошкогъ Капета-
ва Господина Јивка Мартиновича, Господина Лазара
Нешка, Земљодержца отъ Литманове, Господина Ан-
дреја Јоанновича, Адвоката, и Господара Н. Саубели,
мѣстногъ Одјадџије, и избраиногъ Общества Члена,
мудра и предосторожна дѣятельность, не, недостойно
найтолију заслужуе благодарность. Первый, што сва
подъ његовомъ властію стоја ватру гасећа орудіја, съ
найвећомъ точностю у преправности держећи, хитро
къ мѣсту опасности присѣће, и тымъ намъ за овай
путъ неисказано знатну помоћь принела есу. Втора два
лица, што су они између свогъ прочегъ народа, мудро у
церковной порти шприцевы управљаюћи, и кудъ да се

они повуку или окрену заповѣдаюћи, домъ Божіји отъ
грозећегъ му већи пламена и уничтоженія отбранили.
Послѣдни пакъ, по стрен съ друге стране Церковне
порте срећећи дома, съ опасностю свогъ живота, хо-
даюћи, већи гдји гдји запалѣњи кровъ, съ нѣколико кан-
ти воде срећно угасио, и тымъ да се ватра далѣ не рас-
простре предупредио. Божіја дакле воистину всемогућа
Десница, точна наши Поглавара уредба, и гражданска
братъ къ брату любовь и строга дужностъ, сохранила
е насъ отъ нещастногъ и већегъ убыточногъ пожара,
отъ кога Господь свако мѣсто да сохрани желимъ. —
Како се истый домъ запалio, и ватра произишла, юшть
сазнатисе ніе могло.

Петръ Римскій,
Парохъ Церкве Св. Архагела.

Триестъ. Господинъ Владыка Црногорскій вра-
тивши се изъ Беча пристио е овда кодъ насъ, и по-
сле малогъ бавленія отпутовао е у Венецію. Како се
чуе, намѣтава онъ тамо за Црну-Гору топове купова-
ти, да одъ Турака Рыболовъ на мору, који су ови у
силу обсели, натрагъ поврати.

СРЕДСТВО ПРОТИВЪ ВЛАЖНОСТИ.

Нѣкій Г. Сулвестръ у Енглезской изнашао е је-
дно верло јевтино средство, съ коимъ се дуварови у
собама отъ влажности сачувати могу, пакъ сва њего-
ва са овимъ средствомъ учинѣна покушеніа сасвимъ
су му добро за рукомъ испала. Онъ е узео $\frac{3}{4}$ фунте
сапуна и растопио у 10. фунтији вруће воде, съ којомъ
е дуварове помазао; после 24. сата — намочио е исте
дуварове съ водомъ, у којој е $\frac{1}{2}$ фунте стипсе у 40
фунтији воде растопљено. Ове воде яко се у дуварове
упију, а на површини дуварова начинисе отъ ны као
найтана ландрица, коя се, добро ју потрећи, као безъ
сваке бое быти чини; и тако дуварови отъ сваке вла-
жности сохранусе.

ПРИМѢТЬЛИВИ СЕЛЯЦЫ.

У једномъ Меркіјскомъ селу потужесе Селяцы кодъ
верховне нїјове Власти, да су они примѣтили, да имъ
нїјовъ Свештеникъ већи више отъ три месеца свако
недеље све једну те једну Проповѣдь дае. Кадъ е вер-
ховна Власть Свештеника предъ Селяцима запитаала,
да ли е то истина, онъ отма потверди, да есть: него
окренувши Селяцима једногъ отъ ны предъ верхов-
номъ Властију запита, да ли е онъ у стану ту већи
више отъ дванаест пута чувену Проповѣдь садъ имъ
на паметъ исказати; или баремъ изъ нѣ важнѣје точке
изяснити. Нити е овай, нити другиј, трећи и четвер-
ти у стану био ово учинити; зато садъ заключи

РАТНА НЕСРЕЋА У ХИНИ.

Као што једно ново списано дјело о војнама Енглеса у Хини приповеда, тамо се страх рата отчадњем Манчу-Татара, кои срамоту убијају поднети немогаху, иако умножио. Ови ратоборци ни су ником праштали, па и кад су са свои мјеста кретани били, то су неуштедно свое Госпоје и дјецу клали и убијали. Сочинитељ ове књиге, описује многе такове догађаје а имено у вароши Шиа-кеанфу: „Мртва тѣлеса найвише несрећне дјце, коя су кло жертва отчадњија својим отцема пала, лежају у домовима, и то у собама Госпожа тако, као да је сваки отац пре него што је грозно дјело убијају учнијо, свою цѣлу породицу заедно скупио; но многа такођер лежају и по путу на сокацији тако, као да су отцеви бегајући убијали њих и обајали. У једном дому, кои видјаше једног отмјеног, отличног и великог богатирца бити, лежало је у једној соби седам мртвача, и на споду клечаше један служитељ међу два дјетета, кои су се јошти са смрти борили, и којима истый Служитељ съ кашком је маја горко плачући даваше. На једној постели усматријмо мы једну особите лепоте дјевицу у найскупоценијим хаджинама обучену, којој је гркљан пресечен био. Оваковы случајева скоро у сваком дому могло се видити, кое је жалостнје било гледати, него ли какво бойно поље.“

СМѢСИЦЕ

У Лондону не давно осуђен је и затворен је један човек у тавницу на седам дана, зато што је у талингама упрегнутог свог коня, који се већ та ко сустао био, да једва је исте талинге са теретом на њима налазећимсе вукао, често и јако бијеши нагонивавао, да мора талинге заедно са теретом без сваког найнама је отмора вући.

От стране Издавателства препоручује се **Објавленіе Г. Јоанна Бугарског, Дипломат. Землемѣра, на издаванїе Сербског Земљвида (Landkarte) садашњег політичког стана Сербіје, цѣлой Почитаемой Публики.** Дјело је ово важно и похвале достойно. Предчислити се на њега може овдј у Пешти како код наась, тако и код Учредничества С. Н. Но вина. Цѣна му је 2. фор. сребра, а са фарбама јуминирати са 30. кр. више. Предисленије трае до 1. Маја тек. лѣта.

Скоротечна излази у седмици 2 пута, Четверкој и Недельјом; цена му је како за овдашњиј тако и за страве Предисленије за поль године 4 фор. у сребру. Предисленије може на свакој ц. кр. Пошти, и у Пешти код Издавателя, у Бедемској улици (Bastei Gasse Nro. 349.)

Издаватељ **Димитриј Јовановић.**

У ПЕНИТИ словома **Баймоловић.**